

VERSLAG JAARVERGADERING VAN HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

op zondag, 25 mei 1975 te Born

Opening door de Voorzitter

Voorzitter Dr. P. J. van Nieuwenhoven heet de talrijke aanwezigen hartelijk welkom, speciaal ons lid de heer H. Munsters, die het restaurant van zijn Vogelpark voor deze vergadering ter beschikking heeft gesteld. Vele leden maakten van de gelegenheid gebruik om vóór en na de vergadering zijn prachtige vogel- en dierencollectie te bezichtigen. Van de heren Dr. S. J. Dijkstra, J. H. H. de Haan en Dr. D. G. Montagne werd bericht van verhinderd ontvangen.

In een terugblik op het afgelopen jaar, zegt de voorzitter dat veel plannen op stapel zijn gezet, welke echter nog niet alle verwezenlijkt zijn. Hij doelt hier speciaal op het oprichten van verschillende kringen in de provincie. De moeilijkheden rond het vertrek van de administrateur en de terugverhuizing van het bureau naar het Natuurhistorisch Museum zijn op perfecte wijze opgevangen door Dr. Montagne, directeur van het museum en diens personeel. Een woord van hulde aan hun is hier zeker op zijn plaats. De in de loop van het verslagjaar gehouden besprekingen met „de Vrienden der Natuur” te Venlo om als kring Venlo deel te gaan uitmaken van het Genootschap, hebben tot een gunstig resultaat geleid; 1 januari 1975 is dit een feit geworden, vooral dank zij de inzet van de heer P. A. van der Horst te Venlo.

In Heerlen bestaat reeds lang een afdeling onder de actieve leiding van Dr. S. J. Dijkstra. Het doet hem veel genoegen, dat deze afdeling in zo'n ruime getale op deze vergadering vertegenwoordigd is.

De plaats van hoofdredacteur is nog steeds vacant en werd tot voor kort door Dr. Montagne op energieke wijze waargenomen. Door de op handen zijnde

algehele verbouwing van het museum en de omvangrijke nieuwbouw, ontbreekt het hem aan tijd deze functie nog langer uit te oefenen. De secretaris heeft hij bereid gevonden deze taak tijdelijk op zich te nemen. Een woord van dank aan de heer Montagne is zeker op zijn plaats.

Jaarverslag Secretaris

Bestuur

Op 31 december 1974 was het bestuur als volgt samengesteld:

Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Voorzitter, Maastricht.

Dr. D. G. Montagne, Vice-voorzitter, Maastricht.

J. A. M. Heerkens Thijssen, Secretaris, Maastricht.

J. G. H. Schoenmaeckers, Penningmeester,
Cadier en Keer.

en de leden:

Mevrouw Dr. W. A. E. Minis-van de Geyn,
Maastricht.

W. F. Bult, Heerlen.

Dr. S. J. Dijkstra, Heerlen.

Ing. C. van Geel, Geleen.

H. P. A. J. Gilissen, Geulle.

J. H. H. de Haan, Weert.

P. A. van der Horst, Venlo.

Drs. C. A. J. Thissen, Roermond.

In het verslagjaar kwam het bestuur driemaal bijeen; het dagelijks bestuur hield geregeld overleg over meer urgente zaken.

Leden

In 1974 zijn aan het Genootschap door de dood overleden de volgende leden: Mevrouw M. v. d. Mijll Dekker, H. H. Paulussen en F. H. Clermonts.

Tot lid van verdienste werden benoemd de heren R. Geurts en Dr. S. J. Dijkstra.

Het ledenbestand was op 31 december 1974 als volgt samengesteld:

Maastricht en omstreken

235 leden

Heerlen	„	„	133	„
Roermond	„	„	67	„
Sittard	„	„	60	„
Venlo	„	„	77	„
Weert	„	„	26	„
			—	
Totaal in Limburg			598	„
Overig Nederland			246	„
België en Luxemburg			28	„
			—	
Totaal			872	leden

Al deze leden ontvingen het maandblad.

Aan verenigingen, instellingen en ruilverkeeradressen werden 198 exemplaren van het Maandblad maandelijks verzonden.

Maandvergaderingen

De maandvergaderingen te Maastricht, negen in getal, werden goed tot zeer goed bezocht; ze werden alle opgeluisterd door interessante voordrachten. Deze vergaderingen en die van het bestuur werden steeds in de bibliotheek van het Natuurhistorisch Museum gehouden. Voor de verleende gastvrijheid en het ter beschikking stellen van o.m. projectie-apparatuur is het bestuur de directie van het museum zeer erkentelijk.

De afdeling Heerlen heeft onder voorzitterschap van Dr. S. J. Dijkstra elf over het algemeen goed bezochte maandvergaderingen gehouden, welke mede dank zij aantrekkelijke lezingen bij de aanwezigen in de smaak vielen.

Jaarvergadering

De jaarvergadering werd op 9 juni te Venlo gehouden. De volgens rooster aftredende heer J. A. M. Heerkens Thijssen werd met algemene stemmen herbenoemd.

De eveneens periodiek aftredende Mevrouw Dr. E. M. L. J. Wiertz-Hoessels stelde zich wegens drukke werkzaamheden niet meer herkiesbaar.

Van Dr. F. M. H. Willemse werd bericht ontvangen,

dat hij zich wegens gebrek aan tijd genoopt ziet als bestuurslid te bedanken.

In deze beide vacatures wordt voorlopig niet voorzien. Na afloop van het huishoudelijk gedeelte werd door de voorzitter van de „Vrienden der Natuur” Venlo het rapport Koelbroek aan het gemeentebestuur van Venlo en aan het bestuur van het Genootschap aangeboden. Voorafgaande aan een wandeling door dit gebied hield Drs. J. Schoonen een voordracht met dia's ter oriëntatie.

Excursies

In het verslagjaar werd een vijftal excursies gehouden:

1. Vogelexcursie in de Bunderbossen.
2. Excursie naar het „Koelbroek”.
3. Excursie naar het Arboretum van Bokrijk (B.).
4. Geologische excursie in het Jekerdal.
5. Excursie Hautes Fagnes.

Algemeen

Hoogtepunt van het verenigingsjaar was de herdenking van de 100ste geboortedag van dokter F. C. A. de Wever in een gezamenlijke vergadering te Nuth van de afdeling Maastricht en Heerlen in samenwerking met het gemeentebestuur van Nuth, die onder zeer grote belangstelling op 14 maart plaats vond. Een dubbelnummer van het Maandblad werd voornamelijk aan deze herdenking gewijd.

Het bestuur van de afdeling Heerlen heeft zich in de loop van het verslagjaar ernstig beraden over de verschillende activiteiten op het gebied van speciale onderzoeken voor 1975 en een excursieprogramma voor dat jaar besproken.

Met de „Vrienden der Natuur” te Venlo zijn besprekingen op gang gekomen om deze vereniging in zijn geheel als Venlose afdeling van het Genootschap op te nemen m.i.v. 1 januari 1975.

Goede contacten werden eveneens onderhouden met de „Vrienden der Natuur” te Weert, Pepijnsland te Echt, het I.V.N. Limburg en de Belgische Natuur-

historische Vereniging „Natura Limburg” te Hasselt (B).

Het bestuur was vertegenwoordigd op de Stads-gewestelijke Milieudag Roermond.

Aan de Inspecteur der Domeinen Z.O.-Nederland werden in een schrijven onze bezwaren geuit tegen het egaliseren van een terrein aan de Bossche Fronten. Dit geschiedde mede ter ondersteuning van een soortgelijk bezwaarschrift van de afd. Limburg van de Ned. Ver. voor Hepetologie en Terrariumkunde „Lacerta”.

Vol bewondering voor de unieke collectie vogels.

Ook tegen het voornemen tot aanleg van een draf-en renbaan in het natuurgebied Terworm heeft het bestuur bij de Minister van C.R.M. en bij de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zijn bezwaren kenbaar gemaakt. Een en ander geschiedde op verzoek van de Vereniging Milieubeheer Heerlen. Op 14 december heeft een algemene ledenvergadering plaats gevonden, gewijd aan noodzakelijke verhoging der activiteiten van het Genootschap. Om tot nieuwe activiteiten te komen werd kadervorming noodzakelijk geacht en inventarisatie van deskundigen onontbeerlijk genoemd. Daartoe werd besloten op initiatief van de heren Drs. A. W. F. Meijer, Drs. J. J. Moonen en L. G. M. Hensels een enquête onder de leden te houden.

Ook in het afgelopen jaar kon het personeel van het N. H. Museum worden ingeschakeld voor diverse administratieve werkzaamheden, aangezien de po-

gingen om een vaste administrateur in dienst te krijgen nog niet slaagden. Een woord van welgemeende dank hiervoor is zeker op zijn plaats.

Ons lid, de heer E. Smitshuysen heeft het Genootschap een grote dienst bewezen door gedurende enige maanden niet alleen te helpen met de verhuizing van het archief naar het museum, maar ook om daarna oude maandbladen te sorteren en als jaargang te bundelen en ander administratief werk te verrichten. Het bestuur is hem hiervoor danook zeer erkentelijk.

Aan een oproep om hulp bij kantoorwerkzaamheden heeft ook Mej. A. Merkelbag gehoor gegeven door ruim een half jaar typewerk te verrichten. Ook hiervoor onze oprechte dank.

Jaarverslag Penningmeester

Het jaar 1974 is voor wat betreft de financiën een belangrijk jaar voor ons Genootschap geweest. De Provinciale Staten van Limburg besloten namelijk dd. 17 oktober 1974 om met ingang van het jaar 1975 aan ons Genootschap een jaarlijkse subsidie te verlenen ten bedrage van 45% der totale uitgaven, zulks met inachtneming van een maximum dat telkenjare wordt bepaald op het bedrag dat terzake in de desbetreffende provinciale begroting zal worden opgenomen. Zulks betekent een verdubbeling van het provinciaal subsidie, waarvoor wij de provincie Limburg zeer erkentelijk zijn. Uit het voorstel van de Gedeputeerde Staten blijkt, dat de provincie bijzondere waarde hecht aan ons Genootschap, gelet op de betekenis van onze vereniging voor de provincie. Wat dit laatste betreft zal gestreefd moeten worden naar een zo goed mogelijke verdeling van deze gemeenschapsgelden over de gehele provincie. Een eerste stap daartoe is het vormen van kringen, welke met een bijdrage van de centrale kas activiteiten in de regio kunnen ontplooiën.

De kringbesturen zouden jaarlijks een activiteiten-programma met kostenbegroting bij het hoofdbestuur

kunnen indienen met het verzoek om een bijdrage. Het hoofdbestuur zal – uiteraard daarbij rekening houdend met het totale pakket aan uitgaven – in deze activiteiten een zo ruim mogelijke bijdrage verlenen. In de concept-begroting 1976 van ons Genootschap is hiervoor een bedrag uitgetrokken van f 5.000,—.

Evenbedoelde begroting, zoals ook die voor 1975, biedt ruimte voor het verlenen van bijdragen aan met name jongere leden uit ons midden, die een bepaald object c.q. een bepaalde activiteit willen ontplooiën. Bedoelde activiteit moet uiteraard van betekenis zijn voor ons Genootschap. Het bestuur zou zulks moeten kunnen beoordelen.

Zoals uit het vorenstaande blijkt is de provinciale subsidieregeling erop gebaseerd, dat wij zelf moeten zorgdragen voor de dekking van de resterende 55% van de uitgaven. De gemeente Maastricht helpt ons hierbij door $\pm 25\%$ voor haar rekening te nemen. Onze eigen inkomsten uit voornamelijk contributies en abonnementen zullen 30% van de totale uitgaven moeten bedragen. In 1976 is dan ook niet te ontkomen aan een – zij het geringe – contributie-verhoging voor de leden van f 2,50 per jaar. Daarbij zijn natuurlijk vrijwillige bijdragen zeer welkom. Gelet op de kostenstijgingen is het geboden dat ervoor gewaakt wordt dat de eigen inkomsten gelijke tred houden met de uitgaven.

Al met al kan gesteld worden dat het jaar 1974 uit financieel oogpunt bekeken geen ongunstig jaar is geweest. Een financiële gezonde basis is verkregen waarop verder gewerkt kan worden.

Van het Prins Bernhard Fonds ontvingen wij een extra subsidie van f 10.000,— voor het laten opknappen van de oudere boeken uit de bibliotheek. Een en ander is mede tot stand gekomen door toedoen van de Commissaris der Koningin in onze provincie de heer Mr. Dr. C. J. M. A. van Rooy, alsmede door het Anjerfonds Limburg. Gaarne betuigen wij hierbij voor deze beau geste onze erkentelijkheid.

Tot slot dank aan allen welke op enigerlei wijze hebben bijgedragen tot het verkrijgen van bedoelde financiële gezonde basis voor ons Genootschap.

Jaarverslag wnd. Hoofdredacteur

De redactie heeft in het verslagjaar geen wijziging ondergaan. De wens van de wnd. hoofdredacteur om een bioloog als hoofdredacteur van het Maandblad aan te trekken i.p.v. een geoloog – zoals tijdens de vorige jaarvergadering door hem naar voren is gebracht – is helaas nog niet in vervulling kunnen gaan. Het maandblad verscheen met tien afleveringen, waarvan twee als dubbelnummer. Het eerste dubbelnummer (no. 3/4) werd geheel gewijd aan de herdenking van de honderdste geboortedag van dokter F. C. A. de Wever, terwijl het tweede (no. 7/8) een volledige beschrijving geeft van het natuurgebied „Het Koelbroek” bij Venlo, zoals samengesteld door de „Vrienden der Natuur” te Venlo. Van de artikelen in deze beide nummers werden ook nog afzonderlijke overdrukken uitgegeven. De overige afleveringen bevatten, naast verslagen van de maandvergaderingen te Heerlen en Maastricht en het gebruikelijke verenigingsnieuws, korte artikelen op botanisch, zoölogisch en geologisch gebied van Limburg en omgeving. Ook het behoud van natuur en landschap werd herhaaldelijk hierbij gepropageerd. De redactie is de auteurs hiervoor veel dank verschuldigd.

Onder de aanduiding 1974 zagen (zij het enigszins vertraagd) een tweetal „Publicaties” het licht, t.w. 1974, Reeks XXIV (afl. 1 en 2), een studie van Dr. P. Dessart over delen van de Wasmann-collectie, onder de titel: *Matériel typique des microhymenoptera Myrmécophiles de la collection Wasmann déposé au muséum Wasmannianum à Maastricht (Pays-Bas)*; en

1974, Reeks XXIV (afl. 3 en 4), een eerste deel van de grote studie over vuursteen in onze omgeving van

de hand van de heer W. M. Felder, getiteld: Lithostratigraphische Gliederung der oberen Kreide in Sud-Limburg (Niederlande) und Nachbargebieten. Erster Teil: Der Raum westlich der Maas, Typusgebiet des „Maastricht“.

Dit verslag zou onvolledig zijn als aan het slot geen woord van dank gericht werd tot de firma Goffin te Maastricht, die sinds augustus 1924 onafgebroken alle typografische en druktechnische werkzaamheden van Maandbladen en Publicaties verzorgde. Voor deze 50-jarige service verlening en de deskundige adviezen betuigt de redactie gaarne zijn oprechte dank.

Al deze verslagen worden met dank aan de samen-

stellers ongewijzigd goedgekeurd.

Met algemene stemmen wordt besloten voortaan het woord „Kring” te bezigen i.p.v. zoals de tot nog toe gebruikte term „afdeling”.

Verslag van kascommissie 1974 en de benoeming van de kascommissie 1975

Na uitgebracht advies van de kascommissie, bestaande uit de heren L. Hensels en A. Pijpers wordt de penningmeester décharge verleend en de schriftelijke verklaring van de commissie bij de financiële stukken gevoegd.

De heren Ing. H. Koster en A. Pijpers verklaren zich bereid zitting te nemen in de kascommissie voor 1975.

Een aandachtig gehoor dank zij de deskundige uitleg.

Bestuursverkiezing

- a. Volgens rooster treden af Mevrouw Dr. W. A. E. Minis-van de Geyn en de heer J. H. H. de Haan. Alleen de heer de Haan stelt zich op uitdrukkelijk verzoek voorlopig nog herkiesbaar, omdat hij van groot nut kan zijn bij het tot stand komen van de Kring Weert. Hij wordt met algemene stemmen herbenoemd.
- b. Op voorstel van het bestuur wordt de heer L. G. M. Hensels bij acclamatie tot bestuurslid gekozen.

Nog even stil staand bij het aftreden van Mevrouw Minis, zegt de voorzitter, dat Mevrouw Minis gemeend heeft, na 30 jaar deel van het bestuur te hebben uitgemaakt, haar plaats aan een jongere te moeten afstaan. Dit besluit, alhoewel betreurd, dienen wij te respecteren, al zullen haar adviezen bij de besluitvorming zeker gemist worden. Het is hem een behoefte haar hulde te brengen voor het vele werk, dat zij jaren lang met veel energie tot meerdere glorie van het Genootschap verricht heeft. Ook haar verdienste in het verleden als hoofdredactrice van het Maandblad en de Publicaties verdient ons aller respect. Haar vele activiteiten hebben erkenning gevonden door haar reeds jaren geleden te benoemen tot „lid van verdienste”.

Voorstel tot contributieverhoging

De penningmeester geeft een toelichting op de noodzaak van een verhoging van f 2,50. Hoewel deze verhoging eigenlijk aan de lage kant is, heeft het bestuur gemeend door vrees voor verloop in het ledenbestand de contributie nog niet geheel aan te passen aan de gestegen drukkosten en porto-verhoging. De heer Willems kan deze vrees niet delen. Men zal heus wel begrip tonen voor genoemde argumenten. Bij vergelijking van de contributie met die van andere verenigingen, is die van het Genootschap veel te laag voor hetgeen de leden geboden wordt. Met zijn voorstel om de verhoging op f 5,— te stellen gaat de vergadering unaniem accoord.

De contributie zal dan met ingang van 1 januari 1976 als volgt worden:

f 22,50 per jaar (gezinscontributie f 25,—).

f 7,50 per jaar voor jeugdleden t/m 17 jaar (ongewijzigd).

f 50,— per jaar abonnementsprijs voor verenigingen en instellingen.

Op een vraag van de heer Koster m.b.t. een post op de begroting 1976 van f 20.000,— voor drukkosten Publicaties, zegt de voorzitter, dat het publiceren van puur wetenschappelijke verhandelingen ons de enige mogelijkheid biedt om in de wereld te kunnen meelopen. Het Genootschap onderhoudt hiermede een ruilverkeer met ca. 200 instellingen in binnen- en buitenland.

De overheid stimuleert dit verkeer met een jaarlijkse subsidie. Een onderscheid wordt gemaakt met het Maandblad, dat plaats biedt aan populair-wetenschappelijke artikelen.

Rondvraag

De heer Willems merkt op, dat sommige artikelen in het Maandblad in een vreemde taal gesteld zijn en vraagt of het niet mogelijk is daar een Nederlandse vertaling van te geven.

De voorzitter antwoordt hierop, dat dit hoge extra kosten met zich meebrengt. De artikelen waar de heer Willems op doelt zijn een weergave van gehouden voordrachten bij gelegenheid van de Cremersherdenking door o.m. een Belgische en een Duitse auteur. In de toekomst zal er naar gestreefd worden om van artikelen in een vreemde taal een kort résumé in het Nederlands te geven.

Op een opmerking van de heer van Noorden, dat voor het publiceren van bepaalde verhandelingen een extra subsidie gegeven kan worden, zegt de voorzitter, dat dit inderdaad soms wel mogelijk is, maar lang niet altijd. Vanzelfsprekend houdt de redactie rekening met dergelijke subsidiemogelijkheden.

De heer Hensels vraagt naar de mogelijkheid tot het uitlenen van boeken uit de bibliotheek tijdens de

Bezoek aan de oude kiezelgroeve.

maandvergaderingen. De voorzitter zegt dit te zullen voorleggen aan de directie van het Museum. Ook vraagt de heer Hensels of een lijst van de reeds verschenen Publicaties in het Maandblad kan worden afgedrukt, zoals bij voorbeeld de K.N.N.V. regelmatig doet. Het bestuur zal dit overwegen. Bij elke nieuwe Publicatie wordt overigens steeds een complete lijst van alle voorgaande Publicaties vermeld.

De heer Gilissen zag graag, dat vóór elke maandvergadering een uurtje besteed werd aan determinatie van o.a. meegebrachte planten. Men heeft dan de beschikking over de uitgebreide collectie naslagwerken van de bibliotheek. De vergadering kan dan gerust vroeger aanvangen.

De heer van Noorden doet de suggestie om met de leden bestaande herbariums aan te vullen en even-

tueel ook met foto's van planten het archief op dit gebied uit te breiden.

De voorzitter zal hierover contact opnemen met de directeur van het museum.

De heer van der Horst merkt op, dat men dan met het herbarium Rieter zou kunnen beginnen, waaraan de heer Hensels nog toevoegt, dat de Overheid zeker bereid zal zijn om door het toekennen van een extra subsidie de ermee gaande kosten te dekken.

De heer Faassen wil nog eens de aandacht vestigen op de zandafgraving op de Bergerheide, waarvan hij vreest, dat de stuifduinen mettertijd zullen verdwijnen. Het behoud van een uniek stuk natuur in de provincie komt hiermede ernstig in gevaar. Aan dit natuurgebied is in het Maandblad een speciaal artikel gewijd. (zie 59e jrg. no. 1, 1970).

De heer Bult brengt speciale hulde aan het adres van de heer van Geel, voor het vele werk dat hij voor de kring Heerlen verzet, hetgeen door de aanwezigen volmondig wordt beaamd.

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 12.00 uur, doch niet alvorens de aanwezigen te danken voor hun komst en positieve bijdrage en de heer Munsters in het bijzonder voor de verleende gastvrijheid.

Alvorens om 14.00 uur o.l.v. de heer Gilissen met de excursie naar het Limbrichter bos te beginnen, begroet de voorzitter speciaal de heer Sterken, die 26 mei zijn 86ste verjaardag hoopt te vieren en zich nog fit genoeg voelt om de wandeling door het bos mee te maken. De goed voorbereide excursie blijkt een succes, mede dank zij het prachtige weer. Onder de veel gehoorde vogels is het vermelden van de nachtegaal terecht. Het was dan ook verheugend zijn zang op verschillende plaatsen te horen. Helaas kan dat niet meer gezegd worden van vele plekjes in de provincie, waar hij in het verleden normaal voorkwam. Het zou te ver voeren om een gedetailleerd verslag te geven van hetgeen onderweg gezien werd. Volstaan we met te verwijzen naar de beschrijving in het Maandblad van april j.l.

Met een gezellig samenzijn in het restaurant van het Vogelpark wordt de dag besloten.

VERSLAGEN VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Maastricht op 1 mei 1975

Wegens verhindering van de voorzitter en de vice-voorzitter heet de secretaris de ditmaal minder talrijke aanwezigen hartelijk welkom.

Vooruitlopende op de uitslag van de onder de leden gehouden enquête in het begin van dit jaar (zie elders in dit nummer; red.) vestigt de heer Gijtenbeek alvast de aandacht op een project rond de Enci-groeve en de St. Pietersberg, waar werkgroepen zich voor zouden kunnen inzetten. Hijzelf zal graag bemiddelen bij de Directie van de Enci voor het verkrijgen van een vergunning om haar terreinen te mogen betreden. Verwacht mag worden, dat er nog voldoende enthousiaste leden zijn die aan deze onderzoeken willen meewerken. En waar kan men dat zo dicht bij huis! Het maandblad zal vanzelfsprekend ruimte beschikbaar stellen voor mededelingen en verslagen van de te verrichten onderzoeken.

Dan was de heer Gijtenbeek onlangs in het kalksteengebied bij Hotton (België) met zijn interessante flora. Vier jaar geleden heeft men de bosopslag kaal gekapt en er Douglasdennen ingeplant als proefaanplant. Het is echter onvoorstelbaar hoeveel planten zich na enige jaren op deze kaalslag – de Douglasdennen zijn uiteraard nog klein – spontaan ontwikkeld hebben. Om er enige te noemen: grote aantallen mannetjes-orchis (*Orchis mascula*) en harlekijn-orchis (*Orchis morio*). Ook herfsttijloos (*Colchicum autumnale*) werd veelvuldig aangetroffen. Hij wil hieraan het advies verbinden, dat men kaalslagpercelen eens zo zou moeten laten liggen; er zal dan voor de botanicus veel te genieten zijn. Reboiseren is echt niet altijd de juiste oplossing als een boscomplex gekapt is. Vooral in deze tijd met een lage houtprijs is herbeplanting in vele gevallen niet eens lucratief.